

KRISLAI

Korespondencijos. Apsileidimas. Vertelgystė. Darbininkų Mirtis. Kapitalizmo Pasekmės.

Rašo VILNIETIS

Daugelis draugų vaizdžiai papasakoja apie darbo sąlygas dirbtuvėse. Jei jie taip parašytų į laikraščius, turėtume geriausių korespondencijų.

Iš Providence, R. I., korespondencijų kaip ir neturim. O reikia turėti ir galima turėti. Jei dd. Jardanas ir jo žmona parašytų, kaip jie vaizdžiai papasakoja apie darbus ir darbo sąlygas, ypač audiniuose, turėtų gerų korespondencijų.

Bridgewater, Stoughton, Hudson, W. Lynn, Mass., ir Rumford, Me., ir Nashua, N. H., turi susitverti ADP. L.S. kuopas. Ir medžiagos yra ir dirva Partijos veikimui gera.

Montello's Smitas sako, kad šiemet "Laisvė" daug lengviau užrašinėti, kai pirmiau. Jis nesivaržs ant pirmos dovanos, o jau turi virš 50 naujų metinių skaittytojų. Jei negausime pusantro tūkstančio naujų skaittytojų, tai kaltas tulų draugų nerangumas.

"Smulkių vertelgų dienos jau suskaičytos", sako "Current Opinion". Didžiausios korporacijos steigia krautuve visoj šalyje. Pavyzdžiui: Atlantic & Pacific Tea Co. turi 10,000 "grocer-storių"; The United Drug Co. turi 300 krautuvų šioj šalyje ir 700 Anglijoj; The United Cigar Stores turi 1,183 ir kontroliuoja daugiau negu tiek įvairių agenturų. Woolworth Co. turi 1,260 krautuvų. Pereitą metą ji padarė biznio už \$193,000,000.

Čia suminėta tik kelios didžiųjų kompanijų, o jų yra daug. Taipgi yra tokių "Mail Order Houses", kaip Sears Roebuck kompanija, Montgomery & Ward ir kitos, kurios paštu siuntinėja visokius daiktus savo pirkėjams.

Visa tai skubiai bankrutina smulkius biznierių.

Dr. R. Pearl, profesorius John Hopkins Universiteto, paduoda nemalonių skaitlynių apie sunkaus darbo pavojingumą darbininkų sveikatai. Jis parodo, kad sunkiai dirbantieji darbininkai greičiau miršta už lengvai dirbančius. Ypatingai daug miršta sunkiai dirbantieji pergyvenusiu 40 metų.

Harvardo profesorius Irving Babbitt savo knygoj "Demokratija ir Vadovybė" nurodinėja, kad Amerika "entuziastingai" eina į degeneraciją. Pigi literatūra užima geros vietą. Nusikaltimai didėja. Doros ir religijos principų niekas nebepaiso. Babbitt mano, kad Amerikos demokratija tampa kalta. Jis, žinoma, nenori pripažinti, kad tai pasekmės kapitalistinės sistemos.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išaina Kasdien Apart Nedėldieniu.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

No. 266

TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Ketvergas, 6 d. Lapkričio (November), 1924

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XIV, Dienraščio VI

KONIJAS SUTARTIS TARPE JAPONIJOS IR RUSIJOS

Pekinas. — Sovietų Rusija prisiuntė Japonijai notą su galutinom išlygom, kurias Tokio valdžia gali gauti iš Maskvos po pripažinimui.

Rusijos ambasados viršininkai yra optimistiški, kad Sovietų sąlygos bus priimtos ir pranašauja, kad Japonija ir Rusija pasirašys formalę pripažinimo sutartį sekančios savaitės bėgiu.

ATSINAUJINA CIVILIS KARAS ČINIJŲ

Gen. Chi tikisi surinkti virš 20 brigadų.

Shanghai. — Generalis atnaujinamas civilio karo centralėj Činijoj matosi oficialiame paskelbime, kurį išleido maršalas Chi Hsiehuan iš Kiangsu. Jis sako, aštuonios provincijos sutiko suorganizuoti 21 brigadą karui prieš "krikščionių" generolą ir jo šalininkus, išgalėjusius Pekine.

DŽIŲ DVIKOVA TARPE MOKSLININKŲ

Stockholm. — Greitoj atėityj Berlyne įvyksias moksliskas "duelius" tarpe Sir Sven Hedin, Švedijos mokslininko, tyrinėtojo, ir Ferdinando Ossendowski, taip pat tyrinėtojo ir rašytojo.

Hedin viešai pasmerkė Ossendowskio raštus, knygas, kaip neteisingas, talpinančias fabrikuotus, fantastiškus aprašymus, ir šaukė jį į viešus debatus. Ossendowski dabar randasi Aigipte, bet pakvietimą priėmė ir sutiko su oponento pasiūlykimu, kad debatai įvyktų Berlyne.

Senovės pilis atkasta ties Llanhilleth, Anglijoj. Ją atkasė studentai. Pilis buvo 6 pėdas po žeme.

PSICHOLOGAI ŽINO VYRUS PAGAL JŲ KEPURES

Skirtingas kepurų dėvėjimo paprotis išduoda žmogaus būdą.

Londonas. — Vėliausi psichologijos tyrimai psichologijos vietystėj parodo, kad vyrų būdą iškelia aikštėn kepurų skirtingo dėvėjimo paprotis. D-ras Kimmins sako: "kuomet aš savo kepurę gerokai užtraukiu ant kaktos, tai suteikiu sau rimtą, apgalvotą išvaizdą. Kuomet nustumi ją ant viršugalvio, tai visas pasaulis žino, kad aš esu linksmas ir laimingas žmogus. Kuomet savo kepurę pakreipiu ant dešinio šono, tai visi žino, kad aš atrodau kaip triukšmadarys, peštukas; o jeigu dar pakreipiu ant kairiojo šono, tai visai prarandu socialę pagarbą, nes tuomet

COOLIDGE'US LAIMĖJO PREZIDENTYSTĘ DIDELE BALSŲ DIDŽIUMA

La Follette'as Daugiausia Laimėjo tik Wisconsin Valstijoj

Calvin Coolidge, republikonas kandidatas, tapo išrinktas Jungtinių Valstijų prezidentu didele balsų didžiuma. Sulyg seredos rytė suskaičytų balsų jis gavo 322 elektorinius balsus, kuomet jo oponentas, demokratas Davis, gavo tik 136, o "progresistų"-socialistų La Follette'as vos 13, laimėdamas tik vieną Wisconsin valstiją.

Viso elektorinėj kolegijoj balsų būna 531; išrinkimui reikalinga 266 balsų.

Coolidge'us yra antras Amerikos prezidentas, išrinktas po užėmimui mirusio vietos. Pirmas taip išrinktas buvo Theodore Roosevelt. Iki šiol Amerikos istorijoj šale šių dviejų nei vienas kitas vice-prezidentas nelaimėjo prezidentystės rinkimuose.

Rinkimų pasekmės rytinėse ir pietrytinėse valstijose, taipgi keliose valstijose va-

REPUBLIKONAI VĖL VALDYSIĄ KONGRESĄ.

Turės didžiuma abiejuose kongreso butuose.

Sprendžiant sulyg rinkimų pasekmiu, atrodo, kad Jungt. Valstijų senatoriai ir atstovų buto nariai didžiumoj vėl busią republikonai.

RUKORĖS MERGINOS, PAULINE PAGE IR BLANCHE SMITH, TAPŲ IŠVARTYTES IŠ COLBY KOLEGIJOS UŽ RUKYMĄ.

"Leidės neruko cigaretu" — buvo mokyklos prezidento ultimatas. Studentai renka parašus ir žada protestuoti, kadangi taisyklių prieš rukymą nebuvo. Ši kolegija randasi Waterville, Me.

karuose, parodo, kad senatorius Robert La Follette, gavo ten daug mažiau balsų, negu "progresistai" tikėjosi. Visose valstijose į rytus Mississippi upės labai žemai stovėjo trečioje vietoje.

Illinois ir Ohio valstijose La Follette'as buvo daugeliu tūkstančių balsų užpakaly demokratų kandidato Davis.

New Yorko valstijoj, kur La Follette'o pasekėjai pranašavo didelius jam laimėjimus, taip pat labai silpnai stovėjo trečioje vietoje. La Follette'as gavo mažiau, negu pusę balsų, paduotų už Davis, o republikonų kandidatas stovėjo augščiau už jį 6 bal. prieš 1.

Massachusetts valstijoj Coolidge stovėjo augščiau už Davis'ą 6 ar 7 balsais prieš vieną, o Davis daugiau už La Follette'ą virš 2 bal. prieš 1.

SMITH VĖL IŠRINKTAS N.Y. GUBERNATORIUM.

Alfred Smith vėl tapo išrinktas New Yorko valstijos gubernatorium. Jis yra demokratas. Gavo 165,000 balsų daugiau už savo oponentą, republikoną, Rooseveltą. N. Y. valstijos legislatura busiantis republikonų kontrolėj.

Socialistų kandidatas Norman Thomas gavęs labai mažai balsų.

NUSIPIRKO LAIVĄ KELIONEI Į PALESTINĄ.

Washington. — Emergency Fleet korporacijos prezidentas Palmer paskelbė parduoti garlaivio "President Arthur", kurį nupirkę grupė pasiturinčių newyorckiečių, darbininkų išnaudotojų. Laivas bus pavartotas kelionei į "šventąją žemę", Palestiną. Grupės galva esąs teisėjas Jacob Strahl iš New Yorko. Užmokėta \$60,000. Veikiausiai tai planas pasipinigauti iš tikinčiųjų fanatikų, kurie norės aplankyti tą "šventąją žemę".

SUO ATRADO LAVONĄ.

Trinidad, Colo. — Šunies staigimas pas duobės kraštą privedė prie atradimo Francisco Marten'o lavono, kuris buvo tuos duobės dugne.

LAUŽE 10 MYLIŲ LEDO IŠGELBĖJIMUI BADAUJANČIŲ

Dutch Harbor, Alaska. — Ledy laužytojas laivas Mo-jave šiauriniame okeane prakirto dešimtis mylių ledo išgelbėjimui nuo bado Tel-

MAISTAS ANT KARINIO LAIVO

Londonas. — Čia gauta žinia, kad maistas įvyko ant Brazilijos karinio laivo Sao Paulo, stovėjusio Rio de Janeiro uoste. Maištininkai užgriebė šį laivą ir išplaukė iš nosto besišaudant su uosto fortais.

Milicija Jieško Lavonų Upėje

Niles, O. — Milicija čia veltui jieško lavono Mosquito Creek, upelyj, kur, sakoma, tapo įmesti užmūstieji laike riaušių pereinot subatoj, kuomet įvyko mūstytnės su Ku Klux Klano nariais.

Atmokėjo Coolidge'aus Paimtus Pinigus

Demokratai sugrąžino veteranams \$250, kuriuos paėmė republikonų galva už prakalbas.

Nashville, Tenn. — Tennessee valstijos demokratų pildomojo komiteto pirmininkas Haston pasiuntė \$250 veteranams Bridgeport, Conn., kur prezidentas Coolidge'us kadaise sakė prakalbas ir paėmė už tai šiuos pinigus. Coolidge'aus tokį plėšimą demokratų pasmerkia ir pažymi, kad visi patriotai, nepaisar partijų skirtumo, baisyai yra pasipiktinę del to.

MACDONALDAS PASITRAUKĖ; BALDWINAS PREMJEJU.

Pametė tyrinėjimą "Zinovjevo laiško".

Londonas. — Socialistinis premjeras MacDonald įteikė karaliui savo kabineto rezignaciją. Jurgis, karalius, tuojaus pašaukė Baldwiną ir paliepė suorganizuoti naują kabinetą. Darbičių ministerijos komitetas pametė tyrinėjimą sufabrikuoto laiško, kurį būk parašė "Zinovjevas". Esą, nieko negalima buvo surastiti. Laiškas, reiškia, buvo pačių socialistų sufabrikuotas.

ČIA STEBUKLO NEBUVO.

Carteret, N. J. — Pereito nedėldienio naktį sudėgę vietinė šventos Elžbietos bažnyčia. Kunigas Rudolph Hudetz labai apdegė begelbėdamas sakramentus iš altoriaus. Tai viskas, ką jis galėjo išgelbėti, nes stebuklo neatsitiko ir dievai ugnes sustabdyti nepajėgė.

FRANCIJA IR SOVIETŲ RUSIJA PASKYRĖ AMBASADORIUS

Jean Herbette, redaktorius, vyks Maskvon, o Krasinas siunčiamas Paryžiu.

Paryžius. — Francijos valdžia pereitam utarninke sutiko priimti Krasiną kaip Sovietų ambasadorių. Francijai ir tuo pačiu laiku galutinai paskelbė, kad Jean Herbette, laikraščio Temps užsienio skyriaus redaktorius, bus pasiūstas kaipo Francijos ambasadorius Maskvai.

Sovietų pasiuntinis Ra-

kovskis atvyko Paryžiu iš Londono 4 lapkričio ryte. Jis tarėsi su Francijos premjeru Herriot'u valandą laiko ir pasekme jų pasitarimo buvo naujiena višiem, kad ne pats Rakovskis lieka Sovietų atstovu, bet Krasinas. Rakovskis vėl grįžo sekančią dieną Londonan. Jis dar atvyks Paryžiu delei prisirengimo prie finansinės ir ekonominės konferencijos, kuri įvyks sausio 10 d.

Ką Nuveikė Darbininkų Apsaugos Taryba

Jūs, kurie pagelbėjote Darbininkų Apsaugos Tarybai prideramai veikti, turite tiesą žinoti, ką D. A. Taryba veikė atmušime valdžios puolimui ant darbininkų klasės.

Metinio veikimo rekordai rodo:

1. Ruthenbergo Apeliacija. Buvo varoma smarkus Ruthenbergo Apeliacijos vėjus, ir šandie jau esame tikri, kad Ruthenbergas galės gaut geriausį apgynimą, kuomet ateis teismo diena.

2. Kova prieš "Kriminalio Sindikalizmo" įstatymą. Darbininkų Aps. Taryba vedė sistematinę propagandą prieš žiaurų "maištingą" įstatymą, kuris veikia keliose valstijose, pagal kurį ypatingai svetimsaliai darbininkai yra persekiojami.

3. Buvo vedama agitacija prieš Burns-Daugherty Šnipinę Sistemą prie Teisingumo Departamento. Ta agitacija prisidėjo prie išmeti-

mo William Burns iš Teisingumo Departamento su jo pagarsėjusia įstaiga "Bureau of Investigation".

4. Knygelėj apie šnipus, kuri jau yra priręngta ir greitai laiku išeis, bus iškelta visa eilė profesionalių šnipų, veikusių darbininkų tarpe.

Atėityje Darbininkų Apsaugos Taryba gins visus Darbininkų Partijos narius, kurie bus kaltinami peržėgime žodžio laisvės. Komunistams turi būt laisvė žodžio Amerikoj.

Dabar mes vedame bylas Farrell, Pa., New Yorko, Pittsburgho ir keliose kitose vietose; taip pat turime ir deportacijų bylą. Mums reikia pinigų dabar daug daugiau, negu praityj. Mes čia nededam aukų rinkimui blankų, bet mes prašom jūsų suteikti auką, kokią jūs galite.

Draugiškai, George Maurer, Sekretorius.

NELAIKYS ATSTOVO PAS POPIEŽIŲ.

Argentinos ministerių taryba nusprendė neduoti užlaikymo atstovui pas popiežių. Sis nuosprendis padaryta 7 balsais prieš 6.

Firpo nebus deportuotas. Washingtono darbo departamentas pereitą seredą atsiskakė išduoti įsakymą deportuoti jį.

Davis, demokratų kandidatas į Amerikos prezidentus, negavo didžiumos balsų nei savo namų valstijoj, West Virginijoj.

20 meksikiečių studentų gausią stipendiją iš Amerikos kapitalistų lankymui augštųjų mokyklų čionai. Stipendija suteikiama, žinoma, tik parinktiems, gabesniems moksleiviams. Esą, tatau daroma pagerinimui ryšių tarpe Amerikos ir Meksikos. Kapitalistai visokiems būdais gerinaš prie išnaudojimo gamtinių šaltinių Meksikoje.

Dabar — "Laisvės" Mėnuo

VIDURINIŲ MOKYKLŲ STUDENTAI AMERIKOJ.

Sulyg federalio mokyklų biuro apskaitliavimo, Jungtinėse Valstijos 1922 metuose vidurines mokyklas lankė 2,229,442 studentai. Sulyginus su 1920 metais, tai mokinių skaičius paauges apie 20 nuošimčių. Mokytojų skaičius išviso 1922 m. buvo 118,680. Jų skaičius bėgiu dviejų metų pasididino 16,030. Išėjo po vieną mokytoją kiekvienam tūkstančiui gyventojų.

SOVIETŲ SUKAKTUVEŠ Paminėjimui 7 Metų Sov. Rusijos Gyvavimo Sukaktuvių Didelis Apvaikščiojimas Bus 7 d. Lapkričio, Amalameilų Svetainėj, 11-27 Arion Pl. Kalbės Daug Kalbėtojų, Bus Puiki Muzikalė Programa.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

Šiandien į Pralabas.

Šiandien, Amalgamitų sve-tainėje, 11—27 Arion Pl., ADP LS 1 kuopa rengia prakalbas. Pradžią 8 val. vakare. Kalbės drg. V. Andriulis. Visi "Laisvės" skaitytojai atsilankykite ir savo pažįstamus atsiveskite, nes šiose prakalbose galėsite daug naujo išgirsti. Bus ir kiti kalbėtojai.

Pasirūpinkite Būti.

Pėtnyčioje, 7 d. lapkričio, su-kanka lygiai septyni metai, kaip Rusijoje įsikūrė darbinin-ky valdžia. Paminėjimui šitų sukaktuvių, ADP Distrikto rengia didelį apvaikščiujimą, kuris įvyks 7 d. lapkričio, Amalgamitų sve-tainėje, 11—27 Arion Pl. Ten kalbės dau-gelis kalbėtojų; lietuviškai kal-bės drg. L. Prūseika. Dainuos Aido Choras, Menkelionūtė-Ja-nuškienė, bus muzikos ir kito-kių pamarginimų. Įžanga tik 60 centų. Tikėtus galima gau-ti "Laisvės" raštinėje. Visi "Laisvės" skaitytojai privalo būti ir savo pažįstamus turi at-vesti, nes, paminėjimas Rusi-jos revoliucijos kiekvienam darbininkui privalo apėiti.

Kogi Laukiate?

Kai kurie mūsų draugai, tai yra "Laisvės" draugai, mano, kad vakarienė, tai taip kaip ir kiti parengimai; galima tą patį vakarą ateiti užsimokėti įžan-gą ir jėiti. Bet taip nebus, ne-apsigaukite. Gaspadinės turi žinoti išanksto, ant kiek žmonių virti. Norime, kad visi būtų patenkinti ir todėl visų, kurie is į vakarienę, pareiga ir kuo reičiausiai nusipirkti tikėtus abar.

"Laisvės" vakarienė daly-viaų apilinkės mieste-ty svečių ir viešnių. Taipgi M. Česnavičiūtė apsi-mė mums padainuoti. Apart geros vakarienės, turėsite pro-gą labai smagiai pasilinksinti. Komisija.

Iš Lietuvių Kriaučių Pralabų.

Spalių 31 d. A. C. W. of A. lietuvių 54 skyrius buvo suren-gęs prakalbas tuo tikslu, kad iš-aiškinus klausima, kurios par-tijos statomi kandidatai į Jung-tinių Valstijų prezidentus ir kitas valdviets tinkamesni.

Pirmiausiai skyriaus pirmi-ninkas J. Buivydas pranešė, kad buvo kviesti kalbėtojai ir nuo kitių sriovių, bet jie atsi-sakė dalyvauti šiose prakalbose, todėl jis turis kalbėtojaus drg. J. Cannon, kandidatą į New Yorko valstijos gubernatorių nuo Amerikos Darbininkų Partijos, ir drg. L. Prūseiką; taipgi esąs Lyros Choras, kuris sutikęs padainuoti.

Lyros Choras sudainavo In-ternacionalą ir šiaip porą dai-nelių. Paskui kalbėjo drg. J. Cannon. Jo kalba aiški; jis nurodė dabartinių rinkimų svarbą ir nupiešė kandidatų tinkamumą ir kam jie, pakliu-ve į valdviets, tarnaus. Jie ne-lik kapitalistų tarnai, bet ir patys kapitalistai ir La Fol-lette'ą remia kapitalistai, nes cukraus magnatai del La Fol-lette'o rinkimų vajuas aukuojo didelės pinigų sumas todėl, kad gerai žino, jog jis yra jų tar-nas. Nurodė, kad dabartinis Chinijos sukilimas veda prie naujo karo, nes taip buvo ir pirm europinio karo.

Toliaus nurodė, kad Ameri-ko D. Part. kandidatų kapi-talistai neapkenčia todėl, kad jie visur eina išvien su darbi-ninkais ir šloje šalyje stengia-si įsteigti darbininkų valdžią. Todėl darbininkai ir privalo balsuoti už Darbininkų Partį.

jos kandidatus, nes tik jie yra darbininkų klasės draugai.

Pertraukoje Lyros Choras vėl sudainavo porą dainelių. Pas-kuo kalbėjo drg. L. Prūseika. Jis perbėgo lietuvių politiką dešimts metų atgal; nurodė, kad tie, kurie dešimts ar pen-ki metai šaukė šalin kapitaliz-mas, lai gyvuoja darbininkai, šandien jau sako, kad lietu-viams nereikia unijos ir agituo-ja už skėbšapes, kas yra darbi-ninkų klasei pragaištinga. Sa-ko; kur tik darbininkai išėina į streiką, tai atsiranda gaivalų, kurie drįsta sakyti, kad strei-kas jau užsibaigė ir darbinin-kai jau grįžta darban, tuomi no-rėdami darbininkų vienybę su-ardyti.

Nors šios prakalbos buvo sa-botažuojamos tulų gaivalų, bet žmonių susirinko nemažai ir ra-miai klapsėsi kalbų. Jie nepai-šė ty, kurie agitavo neiti į šias prakalbas.

Reikia priminti ir apie Ly-ros Chorą. Nors jis jaunas, bet ateityje maspethiečiai turės gerą chorą, nes jis žymiai pro-gresuoja.

54 Skyriaus Koresp., J. Katrys.

Lietuvis P. Antanavičius Laimėjo Lenktynes.

Peter Paul (kurio tikra pa-vardė yra Antanavičius) šiemet laimėjo pirmas čiužinėjimo lenktynes, kurios įvyksta Kas ketvirtadienio vakarą "Ice-land Rink". Už šitą atsižymėjimą Antanavičius gavo auksinį me-dalį.

Jisai sakosi da tik treji me-tai kaip pradėjęs lavintis čiu-žinėti, o jau kelintą sybį lai-mis lenktynes. P. Antanavičius nėra koks dykaduonis, bet pa-prastas darbininkas. Jo tėviš-kę yra Frankline, N. J. Da-bar jis dirbą ir gyvena New Yorko mieste.

SLA. 83 Kp. Nariams.

SLA 83 kuonos mėnesinis su-sirinkimas įvyks ketverge, 6 d. lapkričio, po numeriu 319 Grand St. Pradžią 8 val. va-kare. Visi nariai stengkitės atsilankyti.

Narys.

Darbininkė Pakliuvo Į Mašinos Rata.

Dirbtuvėje Kent Paper Co., 329 E. 29 st., darbininkės Mary Creabev, kuri gyvena 79 St. John's Pl., pakliuvo į mašinos rata drabužiai ir pradėjo juos sukuti. Nors darbininkai grei-tai sulaukė paėiga ir sustabdė mašina. vienok nelaimingai abi kojas sukriušino.

Užpuolė Kazirnikus.

New Yorko, 146 W. 124th St., buvo susirinkę kazirnikai. Kuomet ant stalo sudėjo pin-gus, tuo tarpu įsiveržė negras, abiejose rankose laikydamas automatinius revolverius, liepė visiems pakelti rankas, pasi-mė nuo stalo pinigus ir leido-si laukan. Vienas kazirnikų norėjo pasipriešinti, bet negras paleido du šūviu, vienok nei vienas jų nepataikė.

GERA PROGA LIETUVIAMS

Mes parduodame garantuotus gryną vilnų overkotas naujausios mados ir už pigiau-sią kainą. Ateikit, visi būsit pilnai už-ganėdinti, nes pas mus viskas geresnis ir pigiau.

A. Chaikauskas

112 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Vėliaus tapo suareštuotas Rolin White, kuris ir kaltina-mas užpuolime ant kazirnikų.

Gavo Darbą, Bet Neteko Gyvasties.

Tulas Juozas Kaminskis, 31 Willet St., gavo darbą prie senų namų griovimo ir pirmą dieną pradėjus dirbti, patiko nelaimė, tapo užmuštas, kuomet namo siena virto. Kiti trys darbi-ninkai likosi sužeisti.

Prie namų statymo labai daž-nai įvyksta nelaimių, daugelį darbininkų sužeidžia ir dau-gelį užmuša. Vienok mažai kas kreipia į tai domės, kad apsau-gojus darbininkus nuo pavojau-siaus.

Tris Užmušė, Du Sužeidė.

Niekur tiek daug nelaimių ne-įvyksta, kaip ant Long Island gelžkelio. Mat, traukinių judė-jimas gana didelis, jie nuolat-eina į New Yorką, Brooklyną ir atgal. Aplinkui gelžkelius žmonių apgyventa tiršta ir jei-gu tau reikia pereiti kad ir per Atlantic Ave., tai jau turi laukti progos, kada gausi liuo-są kelią, kuomet traukiniai neis, ypatingai sunku pereiti rytais ir vakarais, kuomet žmonės va-žiuoja darban ir iš darbo. Ne-dėlioje, važiuojant automobiliu per Atlantic Ave., užvažiuo traukinis ir tris užmušė, o du mirtinai sužeidė.

Čia, rodosi, miestas turėtų pareikalauti, kad gelžkelių kompanija ką nors darytų. Ga-lima ją priversti, kad ji geriau apsaugotų tas vietas, kur yra pervažiavimas per gelžkelį, pa-galiaus, galima priversti, kad gelžkelį iškeltų augčiau ir per-ėjimą ar pervažiavimą padary-tų apačia. Bet to niekas neda-ro. Mat, miesto ponai tais ke-tliais nevaikštinėja ir jiems jo-kis pavojus nerresia. todėl jie tyli. Gyventojai irgi tyli, nie-ko nesako. Mat, kuris dar gy-vas, tai mano, kad jis nelaimė nepatiks, o kuris užmuštas, tas jau nieko negali sakyti, todėl taip ir tęsiasi.

Suareštavo Tvarkos Dabotoja.

New Yorko tapo suareštuotas tvarkos dabotojas policistas Harry, kuris kaltinamas daly-vavime plėšimuose.

Pas mus tokie apsiereiškimai ne naujiena. Paprastai dažnai tvarkos dabotojai patys daro di-

Dr. Ignatius Stankus, 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. DAKTARAS (g y d o l i g a s) IR CHIRURGAS (d a r o o p e r a c i j a s). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

PIRMAS LIETUVIS Chiropraktikas Gydytojas J. VAITULIONIS, D. C. 331 GRAND STREET Brooklyn, N. Y. Valandos nuo 4 iki 8 val. vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

PARSIDUODA kėndžių štoras (Stationary), geroj vietoj, priešais parko, biuras išdirbtas ir gera pro-ga pirkti. Prie štoro yra 3 kam-bariai gyvenimui. Galima pirkti su formišiu arba be formišiu.

J. Daužickas 343 E. 36th St., New York, N. Y. 265-270

Didelis Gaisras.

New Yorko, ant W. 99 gat-vės, iškilo didelis gaisras. Už-sidėgė du dideli gyvenamieji namai. Gaisras sugadino abu du namu ir 42 šeimos atsidi-rė gatvėje be jokios prieglaudos. Priežastys gaisro nesužino-ta, bet spėjama, kad tai būsiąs padegimas. Su gyventojais ne-laimių nėjyko.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

EAST NEW YORK. — ALDD 185 kp. susirinkimas įvyks ketverge, 6 d. lapkričio, p. Kyburio salėj; prasidės 8 val. vakare. Draugai, pasi-stengkit visi būt ne vėliau 8 val. Kas iš to, kad nekuri ateinat tik apie 9 val., ir paskui norit, kad su-sirinkimas greitai užbaigtų? Anks-čiau pradėsim, anksčiau užbaigsim. Sekretorius. 264-265

PALANGOS RESTORANAS PEREJO Į KITAS RANKAS.

Šiuomi pranešam vietos lietu-viams, kad atpirkome Palangos restoraną. Gaminame skanūs lietuviškus ir amerikoniškus valgius. Taipgi galima gauti lietuviškų blynų ir virtinių. Kviečiame atsilankyti ir persi-tikrinti kaslink skanumo mūsų gaminamų valgių.

PALANGA RESTAURANT A. Adomėnas ir A. Malakauskas Savininkai 518 Grand St., Brooklyn, N. Y. 260-271

PRANEŠIMAI IS KITUR

PATERSON, N. J. — ALDD 84 kuopos susirinkimas bus utarninke, 11 lapkričio (Nov.), 1924, po No. 293 River St. Pradžią 7:30 val. vakare. Visi nariai pribūkite į lai-ką. Sekr. M. Aliukonienė.

PAJIESKOJIMAI

PAJIESKAU apsiėvedimui mergi-nos arba našlės, ne su daugiau kaip vienu vaiku, ne senesnis 40 metų. Geistina, kad nevertotų svajinonių gėrimų, kad būtų laisvų pažiūrų, be skirtumo tikėjimo. Senesnes mēldžiū neatsisaukti, taipgi ir tas, kurios tik nori pasipirngauti. Aš esu vaikas, 40 metų, sveriu 190 svarų, 5 pėdų ir 9 colių dydžio, svaigalų nēvartoju, turiu gerą darbą, nes esu kar-penteris, bufferis ir paliseris. Ku-rios norite gero draugo, tai kreip-kitės ir prisiskit su pirmu laišku ir savo paveikslą, kurį ant pareikalavi-mo sugrąžinsiu. J. J. G. 82 So. 9th St., Brooklyn, N. Y. 265-271

PARDAVIMAI

PARSIDUODA salūnas labai pi-giai. Priežastis parduoti—savinin-ksas numirė. Biznis labai gerai ei-na. Gera proga, kas nori pirkti. Vieta randasi ant kampo. Atsišau-kite į "Laisvės" ofisa, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. 265-267

PARSIDUODA kėndžių ir cigare-tų krautuė, arti dviejų mokyklu, parduoda labai pigiai. Prie štoro yra kambariai. Atsišaukite greitai. 167 Leonard St., Brooklyn, N. Y. 264-270

PARSIDUODA stubos rakandai del šešių kambarių. Aš esu našlė — esu priversta parduoti. Kaina labai pigi. Pirkėjas gali randavot kam-bariaus. Mrs. Levy 288 Keap St., Brooklyn, N. Y. Cor. Division Ave. 262-265

DR. H. & J. ZASULY Chirurgai-Dentistai 257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (kampus Havemeyer) Antras ofisas: 182 Flushing Ave.

YVIRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Užlaikau drapanas geriausios kompanijų. Skrybeles, kepurės vy-rams ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsaustus (rainkotus) vyrams, moterims ir vaikams. Prašau Tamstą reikale atsilankyti, o būsite pilnai užganėdintas.

S. P A U Ž A 131 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

JOSEPH VASTUNAS REAL ESTATE CO. Gerbiamieji, kurie manote pirkti nu-savybę, tai pirmiausiai atsilankykite pas mane ir persitikrinkite kas link namų ge-taravimu. Jau 7 metai, kaip aš vėsilimu na-mų pardavimu ir pirkimu, ir visi užganė-dinti pigumu ir teisingu raštų padarymu. Taipgi parduodu visokius biznius ir far-m...

NELAIK ILGAI, JEIGU MISLINI NAMŲ PIRKTI.

Tik nepirkite to namo, kuris buvo jau pirktas nuo kelių rankų; tokio namo kaina labai augsta; tas namas yra gerai pirkti, kuris buvos pirmo-se ar antrose rankose. Per kelis pastarusius metus tokiu namų ma-žai randasi. Dar iš nelaimės mum pasitaikė proga pagauti keli tokie namai. Sekanti:

3 šeimynų namas, su 6 kambariais del kožnos šeimos ir maudydėm; elektros šviesa; raudos \$115 į mėne-sį; kaina \$9,900; mažas įmokėjimas; kambariai visi naujai ištaisyti ir šviesūs; vienas blokas nuo eleve-torio.

6 šeimynų namas, 5 kambariai del šeimos ir maudydė, puikiai itai-lyta; randa nedidelę, \$155 į mėnesį; kaina \$14,000; įmokėjimas kiek būs galima; gera sekcija, Bushwick; pu-sė bloko nuo Broadway.

2 šeimynų namas, 11 kambariu ir maudydė, su visais įtaisymais. Rū-mai ištaisyti po vėliausiai madai, tik užbaigta perėita mėnesi; visos nau-los karpetos ant trepų. Kaina \$7,700; mažas įmokėjimas.

Ir daug kitokių namų turime vi-sose dalyse miesto. Norėdami namų pirkti kur kitur, pamatykite šiuos namus pirma, negu pirskit kur ki-tur. Visada kreipkitės pas mus, o mes suteiksim geriausį pataravinimą visada.

A. M. BALCHUNAS REALTY CO. Mortgage Loans & Insurance 465 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 6533 261-267

ISSIRANDAVOJA 5 kambariai ir maudydė, visi naujai išmalavoti. 343 So. 4th St. Tarpe Keap ir Hoopers St. Brooklyn, N. Y. Janitor—Mrs. Wasiliausky 264-266

Ar Žinot, Kur Galima Gardžiausiai Pavalgyt Brooklynė?

Nagi Lietuviškoj Valgykloj LORIMER RESTAURANT 417 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y. "LAISVĖS" NAME Kas pavalo pas mus syki, pasileks mūsų kostumeris ant visados. A. VELICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

SUGEDĖ DANTYS—SUIRUS SVEIKATA

Išegzaminuotų dykai. Savo darbą garantuojame. Taiso-me ant išmokėsio. DR. H. & J. ZASULY Chirurgai-Dentistai 257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (kampus Havemeyer) Antras ofisas: 182 Flushing Ave.

PRANEŠIMAS

Pranešu, jog atidariau naujoj vietoj savo dirbtuvę, kurioj išvalysiu, išprosyti ir nukvar-buosiu vyriškas ir mo-teriškas drapanas. J. SIRUTIS, 400 Tompkins Ave., Brooklyn, N. Y.

NEPRALEISKITE PROGOS! Šiuomi pranešu visiems savo seniems kostumeriams, kad aš persikėliau iš Grand St. Extens-ion į naują vietą, po num. 404 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y. Norinti pirkti namą, mēldžiū at-silankyti ir persitikrinti kaslink namų. J. N. ZAJANKAUSKAS, NOTARY PUBLIC REAL ESTATE 404 Grand St., Tel. Stagg 4778 Brooklyn, N. Y.

DR. D. FELDBERG SURGEON DENTIST LIETUVISKAS DENTISTAS 472 LORIMER ST. Kampas Grand St., Brooklyn, N.Y. Dantis traukiami ir taisomi pa-gal naujausios metodos. Specialė atyda atkreipiama į nervuotus. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare.

DR. A. PETRIKA LIETUVIS DENTISTAS 229 BEDFORD AVE. Kampas N. 4th St. BROOKLYN, N. Y. X-Spindulij Diagnostika Valandos Nuo 10 val. ryto iki 11 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val. vak.

J. LEVANDAUSKAS GRABORIUS 107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numaluoja vi-sokius paveiklus įvairiomis spal-vomis. Atnaujina senus ir kraja-vus ir sudaro su amerikoniškais. Darbų atlieka ge-ral ir FIGAI. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

PROGA DEL VISU Įsigykit sau namą per mūsų priredymą, visuomet gausite pigias, kaip kitur, nepaisant kokioj daly miesto, nes mes susilzinom su didžiausiom korporacijom. Turime parduavimui visose dalyse mieste. Taipgi mes parduodam ūkes ir lotus, nešdirint kokioj valstioj norėtu-mė. Sutaisom visokius dokumentus ant namų. Kas perka per mus, už-tikrinam Title Guarante. Kompanija kuoteis-giausia. Parduodame vi-sokius biznius visose da-lyse miesto. Norinti įsi-gyti biznį, kreipkitės pas mus. Darome sutartis del namų statyme ir duodam mortgedžius ant sa-mų su geriausiu pataravinimu. Savo pirkėjam teikiame visokius patarimus veltal. A. M. BALCHUNAS REALTY COMPANY & NOTARY PUBLIC MAIN OFFICE 465 LORIMER STREET Telephone Stagg 6533 Telephone Stagg 6534 Branch Office: 131 GRAND STREET Ofiso valandos: nuo 8:30 ryte iki 11 val vak. Tel. Greenpoint 6611

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS Turiu 14 metų praktikos pardavime nuosavybių, nes esu par-davęs už kelis milijonus vertės. Gambiausiai lietuvis agentas Brook-lyne, esu išlaikęs 8 egzamenus. Per mokai, gabumų įgijau biznį. Kas pas mus atėina, gauna tai, ko nori, pirk-ti, budavoti arba pakei-ti. Visus apdirpimam tai-singal. Turim ant par-davimo keturuose ofisuose apie 5 tūkstančius namų Brooklyn, Bushwick Sec-tion, Greenpoint, Maa-peth, Flatbush, Canaris, Arlington Section, Cy-prus Hill, East New York, Woodhavene, Rich-mond Hill, Ozon Park, Jamaica, Hales, Queens ir Floral Park. Taipgi turime ant par-davimo visokių farmų. Parduodam namus su mažu įmėdumu, mokant \$200.00. Randavojame na-mus, krautuves, dirbtu-vas, kambarius ir t.t. Padarome Real Estate dokumentus su palūdiimu Notary Public. Inšturiname nuo ugnies ir gyvasties. Skoliname pinigus ant 1-2 mortgidių. B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS OFICIAL: 499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 6929 420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Jamaica 6157-W 20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I. Telephone Jamaica 6157-W 468 Fulton St., Cor. 168 St., Jamaica, L. I., Tel. Jamaica 7394

PASIKALBĖJIMAS DARBININKO SU KUNIGU.

tu, štai, prisiskaitė visokių niškių, tai dabar ir vėdi fajtą su dievu tėvu.

— A! suprantu, kunige, jums labai norėtųsi palaikyti žmones tamsybėje. Jeigu mes nemokėtume skaičiuoti ir tikrai tikėtume tam, ką jūs pasakote, tai jums būtų ir sveika ir smagu. Pasiskaitė apie praeitį, žinodami, ką darė jūsų pirmtakunai, mes greičiau pamatome jūsų tikrąjį veidą.

— Tiek to, Jonai, apie istoriją. Neapsimoka mums del jos galvas sukuti. Kas buvo, tai praėjo. Mums svarbu kas dedasi šiandien. Teisybė tu, Jonai, sakai, kad tie nedavėros protestonai organizuoja Ku Klux Klaną ir vanoja nugaras katalikams. Už tai aš ir sakau, prieš protestonus reikia kovoti visomis keturiomis. Protestonai, teisybė, organizuojasi į juodašimtiškas organizacijas, bet katalikai tai ne, nes kur gi jie gaus pinigų?

— Ten pat, kunige, kur gauna ir protestonai. Iš vienos pusės tamsūs parapijonai sudeda kunigams kravas aukso, iš kitos pusės — kapitalistai nesigaili dolių, kuriuos tikslams. Beje, kunige, jūs pirmiau sakėte, kad religija mokina meilės ir brolybės, o dabar apsiukę sakai, kad reikia kovoti visomis keturiomis prieš protestonus. Tai kas čia, jei ne siundymas žmonių vienu prieš kitus?

— Nekaišio, Jonai, katalikų bažnyčiai kapitalistų, ba mes nieko bendro su jais neturime.

— Jūs nieko bendro neturite su darbdaviais?

— Taip, Jonai, kaip dievą myliu.

— Klausyk, kunige, nejaugi jūs įsiekote už save duris, tokias nesąmones plepėdami? Katalikų bažnyčia ranka rėmė vieną su kapitalistais prieš darbininkus. Iškilus streikams, jūs nę žodeliu neužtariate už darbininkus. Patsai jūs su popiežius bučiuojasi su didžiausiais darbininkų skriaudikais ir parsiudoda jiems.

— Šarap, Jonai, ba aš neleisiu, kad tu mūsų šventąjį tėvą kiktume! Jeigu tu neatšauksi šito šmeižto, tai aš patrauksiu tave ant sūdo!

— Gojet, kunige! — Jokio atšaukimo nuo manęs nesulauksi, nes aš pasakiau tikrą tiesą.

— Kokią tiesą?

— Kad popiežius bučiuojasi su didžiausiais plėšikais!

— O kas tau apie tai melavo?

— Niekas nemelavo, kunige. Patsai skaičiau žinią iš Rymo, kad popiežius padovanojo medalį teisėjui Gary, o Farrell pakėlė į narius šv. Gregorijaus vycių. O kas tie žmonės? Gary yra pirmininkas Jungtinių Valstijų plieno korporacijos direktorių, o Farrell yra tos pačios korporacijos prezidentu. Gi plieno korporacija, vadovaujama tu kapitalistų, šiandien palaiko pragare kelis šimtus tukstančių darbininkų. Neduoda jiems susiorganizuoti. O kada darbininkai išėina į streiką, tai plieno trastas malšina juos ginklais. Atsimenate jūs, kaip Gary ir Farrell ginklais sulaužė plieno darbininkų streiką 1919 metais. Ot štai šitiems skriaudikams popiežius bučiuoja į čebatus. O ar jūs manote už dyką? Katalikų bažnyčia gaus nuo Gary ir Farrell milijonus dolerių.

— Pradėsiu, Jonai, ir aš daugiau gazetą skaityti, tai razumnesnis pasidarysiu ir galėsiu tave argumentais sufautuoti.

ŽAVĖJANTIS KONCERTAS

RENGIA LYROS CHORAS

Subatoje, 8 d. Lapkričio (November), 1924

EAGLE'S TEMPLE HALL

1336 Spring Garden St., Philadelphia, Pa.

Svetainė bus atdara nuo 7 val. Programa prasidės 8 val. vakare.

Programos išpildyme dalyvauja Lyros Choras su naujausiomis dainomis; K. Menkeliniūtė, operos dainininkė, iš Brooklyn, N. Y.; D. Matukas, graži išlavintu balsu; Mandalinų Orkestra; konservatorijos dainininkės Anna Simpkins, kontralto; ir Catherine Laughlin, soprano; Daunius, smuikorius. Taipgi bus ir daugiau, kurių čia nepažymėjom. Tat, gerbiama vieta ir apeliokės visuomene, kviečiame atsilankyti ant šio koncerto, o nesigailėsit, nes minėti artistai stebins visus. Geistina, kad tikėtus įsigytumėt išanksto, nes vėliau gali pritrūkti.

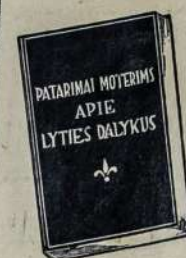

K. Menkeliniūtė-Januškenė

TIKIETŲ KAINA 50c., 75c. ir \$1.00

Pirkite Dabar, Kol Dar Galite Gauti

Garsaus D-ro W. J. Robinsono Knygos apie Lytinį Žmonių Gyvenimą

Knygos su paveikalais. Kaina po \$2.00 viena; už abi \$4.00.

Čia aprašytas visas moteriškos ligos ir kaip jų apsisaugoti; nėštumas, gimdymas ir kūdikio auginimas; kaip turėti meilę ir laimę šeimyniška gyvenime, ir kiti reikalingi pamokymai.

Čia aprašyti visi vyrų lyties reikalai; blogi lytiški protai ir kaip nuo jų atsprasti; lytiškos ligos ir jų išsisaugojimas; prostitucija; apsvėdimas ir palaikymas melės šeimynoje, ir daug kitų brangių žinių apie tuos klausimus.

Gerbiamas D-ras Kaščiūnas ir kiti daktarai atkartotini pataria visiems tas knygas skaityti. Reikalavimus ir pinigų adresuokit:

J. BARKUS

Box 129, Gen. P. O. New York, N. Y.

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Užlaikau drapanus geriausią kompaniją. Skrybėles, kepurės vyrams ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsiustus (rainingo) vyrams, moterims ir vaikams.

Prasau Tamstą reikale atsilankyti, o būsite pilnai užganėdintas.

S. PAUŽA

131 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

JOSEPH VASTUNAS REAL ESTATE CO.

Gerbiameji, kurie manote pirkti nuosavybę, tai pirmiausiai atsilankykite pas mane ir peratitinkite kas link namų gerumo ir mano prielankių ir teisingu patarnavimu. Jau 7 metai, kaip aš užsiimu namų pardavimu ir pirkimu, ir visi užganėdinti pigumu ir teisingu raštų padarymu. Taipgi paduoodu visokius biiznis ir farmu.

J. VASTUNAS Real Estate Co., 138 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 6926.

“LAISVĖS” VAJAUS KONKURSA

Kas iš “Laisvės” skaitytojų ar rėmėjų per šį spalį (October) mėnesį gaus daugiausia metinių skaitytojų “Laisvei”, tas gaus dovanų

\$20.00

Antras iš eilės gavęs daugiausia skaitytojų gaus

\$15.00

TREČIAS \$10.00

KETVIRTAS \$5.00

Visi “Laisvės” Skaitytojai ir Rėmėjai Stokite į Darbą ir Gaukite Nors Vieną iš Paskirtųjų Dovanų

“Laisvės” prenumeratos kaina per šį spalio mėnesį yra \$5.00 metams, \$2.50 pusei metų ir \$1.00 trimis mėnesiams.

Dalyvaujantiems konkurse, du pusemetiniai skaitytojai bus skaitomi už vieną metinį ir keturi 8-mėnesiniai skaitysis už vieną metinį.

Pasibaigus spalio mėnesiui, “Laisvės” prenumeratos kaina bus atgal \$6.00 metams.

Eikite per lietuviais darbininkais apgyventus namus ir rinkite “Laisvei” naujus skaitytojus!

Skaitytojų vardus ir pinigų siųskit šiuo adresu:

46 TEN EYCK STR. BROOKLYN, N. Y.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Drągo Fosterio Prakalbas.

Spalių 28 d. įvyko prakalbos, kurias rengė Amerikos Darbininkų Partijos vietos Centralinio Komitetas. Publikos buvo pilna Hazzer's salė; lietuvių matėsi diktokas būrys.

Kuomet drg. Fosteris pasirodė salėje, publika jį pasveikino griausmingais aplodimentsais. Susirinkimo vedėjas pateikė susirinkimui visą eilę pranešimų ir perstatė kalbėti drg. Wm. Z. Fosterį. Publika sukilo, svetainėje oras suvirpėjo, iš proletarų krūtinų Internacionalo aidas skambiai išsiliejo. Tarp tautinis proletarų solidarumas jungė kiekvieną darbininką, esantį susirinkime, ir bendras proletarų pulsas vienodai plakė kiekvieno darbininko širdį. Tai ve kokiame publikoje ir kokiame susirinkime baltimoriečiai lietuviai darbininkai patyrė tikrą artimo meilę ir pilnaties reikšmę darbininkiška vienybę.

Drg. Fosteris savo kalboje išvilko La Follette'ą iš avies kailio, veidmainiaujančią darbininkų “draugą”, ir pilniausioj vienybėj susirinkimui parodė, kiek jis buvo ir yra viešpataujančios klasės ištikimas bernas. Ir tie darbininkai, kurie balsuos už lafoletistus, republikonus ar demokratus, vis vien jie dar kartą keturiems metams pasivergs viešpataujančiai klasei ir begėdiškai išduos savo ir savo šeimynų reikalus. Toliaus aiškino Amerikos imperializmą ir nurodė, ant kiek yra įtempti santikiai Amerikos viešpataujančių Japonijos viešpataujančių ir ne už ateivių klausimą, bet už Pacifico kontroliavimą ir tuomi nejučiomis narinama proletarams abiejų šalių kilpa ant kaklo, su kuria įtampa į naują skerdynę milijonus nekaltų darbininkų, kurie su didžiausiu pakvaišimu ir vėl pjaustys vien

skriaudikams popiežius bučiuoja į čebatus. O ar jūs manote už dyką? Katalikų bažnyčia gaus nuo Gary ir Farrell milijonus dolerių.

— Pradėsiu, Jonai, ir aš daugiau gazetą skaityti, tai razumnesnis pasidarysiu ir galėsiu tave argumentais sufautuoti.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Drągo Fosterio Prakalbas.

Spalių 28 d. įvyko prakalbos, kurias rengė Amerikos Darbininkų Partijos vietos Centralinio Komitetas. Publikos buvo pilna Hazzer's salė; lietuvių matėsi diktokas būrys.

Kuomet drg. Fosteris pasirodė salėje, publika jį pasveikino griausmingais aplodimentsais. Susirinkimo vedėjas pateikė susirinkimui visą eilę pranešimų ir perstatė kalbėti drg. Wm. Z. Fosterį. Publika sukilo, svetainėje oras suvirpėjo, iš proletarų krūtinų Internacionalo aidas skambiai išsiliejo. Tarp tautinis proletarų solidarumas jungė kiekvieną darbininką, esantį susirinkime, ir bendras proletarų pulsas vienodai plakė kiekvieno darbininko širdį. Tai ve kokiame publikoje ir kokiame susirinkime baltimoriečiai lietuviai darbininkai patyrė tikrą artimo meilę ir pilnaties reikšmę darbininkiška vienybę.

Drg. Fosteris savo kalboje išvilko La Follette'ą iš avies kailio, veidmainiaujančią darbininkų “draugą”, ir pilniausioj vienybėj susirinkimui parodė, kiek jis buvo ir yra viešpataujančios klasės ištikimas bernas. Ir tie darbininkai, kurie balsuos už lafoletistus, republikonus ar demokratus, vis vien jie dar kartą keturiems metams pasivergs viešpataujančiai klasei ir begėdiškai išduos savo ir savo šeimynų reikalus. Toliaus aiškino Amerikos imperializmą ir nurodė, ant kiek yra įtempti santikiai Amerikos viešpataujančių Japonijos viešpataujančių ir ne už ateivių klausimą, bet už Pacifico kontroliavimą ir tuomi nejučiomis narinama proletarams abiejų šalių kilpa ant kaklo, su kuria įtampa į naują skerdynę milijonus nekaltų darbininkų, kurie su didžiausiu pakvaišimu ir vėl pjaustys vien

skriaudikams popiežius bučiuoja į čebatus. O ar jūs manote už dyką? Katalikų bažnyčia gaus nuo Gary ir Farrell milijonus dolerių.

— Pradėsiu, Jonai, ir aš daugiau gazetą skaityti, tai razumnesnis pasidarysiu ir galėsiu tave argumentais sufautuoti.

— Pradėsiu, Jonai, ir aš daugiau gazetą skaityti, tai razumnesnis pasidarysiu ir galėsiu tave argumentais sufautuoti.

— Pradėsiu, Jonai, ir aš daugiau gazetą skaityti, tai razumnesnis pasidarysiu ir galėsiu tave argumentais sufautuoti.

—Sveikas gyvas, kunige! O kaip sveikata po tos karštos pirties, kurią gavai lysdamas prie svetimos moteriškės?

—Kad tu, Jonai, tai ir nekantrus. Išikandi ką nors, tai ir laikai dantyse. Užmiršk apie tą mano didelę nelaimę, nes man ir taip įnaini neišeina iš galvos. Šiandien aš užsimaniau užduoti jums naują klausimą. Pasakyk man, Jonai, kodel komunistai taip bijo, kad į Amerikos publiškas skules nebutų įvesta mokinimas religijos?

—Bijot, kunige, komunistai nieko nebijo. Jie priešingi kunigų ir buržuazijos pastangoms įvesti mokinimą tikėjimo į viešas mokslo doro, bet tas da nereiškia bijojimą. Priežastį tam jie turi labai rimtą. Jie griežtai priešingi nuodijimui religiniais nuodais vaikų proto. Tikėjimas nėra joks šaltinis doros ir moralybės, kaip kad bando įkalbėti kunigai ir davatkos. Tikėjimas reiškia kerštą, neapykantą ir siundymą vienu žmonių prieš kitus. Suaugusiems tikėjimas yra pavojingi nuodai, o maziems dar pavojingesni.

—Nosari, Jonai, aš su tuom nesutinku. Tu čia tauški niekus. Religija mokina meilės ir brolybės, o tu sakai, kad kelia kerštą ir neapykantą. Man atrodo, kad tavo šitas plūdas ant pečių neveikia šiandien gerai. O gal munšaino į jį įvarvina?

—Nespresk, kunige, kitų pagal saves. Jūsų ir akys užtinusios nuo munšaino, o da bandote primesti tiems, kurie jo visai nenaudoja. Jokia pasaulij religija, kunige, nemokina meilės ir brolybės. Jų yra daug. Kiekvienos kunigai ir pasekėjai sako, kad jų religija yra tikroji religija, kad jų dievas yra tikrasai dievas, kad kurie priešingi jų religijai, tie yra niekšai, grieštininkai ir visi nugarmės į garo gelmes. Katalikai gina savo kromelį, protestonai savo, žydai savo. Vieni kitus niekina, vieni kitų neapkenčia. Įvedus religines pamokas mokyklon, katalikų kunigai skiepins savą tavorą vaikams, protestonai savo, žydai savo. Vainkai neapkęs kiti kitų ir žiūrės į kiti kitus, kaip į savo mirtinus priešus. Tai bus ne meilė ir brolybė, bet kerštas ir neapykanta.

—O kur faktai, Jonai, kad religija sukelia žmonėse kerštą? Aš tau, Jonai, sakau, kad tu per daug toli nuvažiavai su savo pamokslu, beniekindamas dieviškus tinkus.

—Kiba jūs, kunige, nesate skaitę krikščionybės istorijos arba nenorite matyti, kas dedasi po jūs pačių akimis. Jūs, be abejo, esate girdeje apie kryžiaus karus, kurie prasidėjo septintam šimtmetij ir tęsėsi daugiau kaip tukstantj metų. Fanatikai krikščionys, palaiminti paties popiežiaus, apsiginklavę nuo kojų iki galvos, eidavo į Aziją ir skerdavo mahometonus. Kraujas upeliais tekėdavo miestų gatvėmis. Arba paimekime religinį karą Vokietijoje, kuris prasidėjo pradžioje septynioliktjo šimtmečio ir tęsėsi 30 metų. Pjovėsi protestonai su katalikais. Šituose bausiuose karuose žuvo milijonai žmonių. Ar tai vis buvo vardan meilės ir brolybės? Tai tiek iš istorijos. O dabar pažiūrėkite, kas dedasi Amerikoje. Protestonai turi susiorganizavę Ku Klux Klaną, juodašimtišką organizaciją, kuri turi pasistačius už tikslą galabinti katalikus. O katalikai juodašimčiai irgi neatsilieka. Jie yra susiorganizavę į taip vadinamą “Liepsnojančio Rato” organizaciją, kurios tikslas yra, kad vanoti kailį protestonams. Na tai ir pjauna vieni kitus. Tik kelios dienos tam atgal Niles, Ohio valstijoje, įvyko ginkluotas susirėmimas tarp Ku Klux Klano su “Liepsnojančiu Ratu”. Pasekmė tokia, kad bent keli žmonės užmušti, o daugybė sužeistų. Miestelis Niles ir šiandien tebėra karo stovyje. Ot kokią meilę ir brolybę išmoko tie žmonės nuo savo kunigų ir “dvasiškų tėvelių”? O jūs dar drįstate reikalauti faktų. Tiktai visai aklas ir paskutinis mulkis tati negali matyti. Dar syki sakau, kad religijos mokinimas vaikų yra kelimas juose keršto ir neapykantos.

COOLIDGE'IAUS IR DAWES'O LAIMEJIMAS

Republikonai sutaršė demokratams, kaip šiltą vilną, šiuose Amerikos prezidento rinkimuose.

Didžiulė balsų didžiulia tapo išrinkti streiklaužis republikonas Coolidge'ius ir prezidentus ir fašistas Dawes'ius vice-prezidentus.

Gavo didelę nosį ir La Follette'as, trečiarankis buržuazijos arkliaukas.

Per rinkimų vaju republikonai atvirai rūkė kodelą stambiam kapitalui; nei žodžio netarė prieš wallstryčių plėšikų urvus. Išnaudotojų buldogai—dvyunkai, Coolidge'ius ir Dawes, kaip ir republikonų partija abelnai, laizgo pelnagrobiam kojas ir niekad prieš juos nūržgia, ir, suprantama, pilnai patenkina kapitalistinius Amerikos diktatorius.

Kapitalistai išleido bent \$15,000,000 mulkinimui darbininkų per laikraščius ir prakalbas, įrodinėjant, būk darbininko gerovė priklauso nuo kapitalo gerovės. Demokratams jie irgi supylė milijonus dolerių.

Demokratų partija yra lygiai ištikima plėšikiškam kapitalui, kaip ir republikonų. Tiesa, rinkimų kampanijoje demokratų vadai retkarčiais pašnekėdavo už paprastų piliečių teises prieš kapitalo tūzus. Bet juos taip pašnekėti pamokino patys darbo žmonių lupikai, kurie Jungtinėse Valstijose tyčia palaiko sistemą dviejų didžiųjų buržuazijos partijų—republikonų ir demokratų: jeigu minios įkiri republikonų valdžia, tegu jos sau išsibalsuoja demokratų valdžią; kuriem nepatinka atvirai kapitalistus zalatijanti republikonai, tie gali balsuoti už demokratams; o demokratams juk buržuazija leidžia trūpti, draugiškai, pabarūtyti prieš stambųjį kapitalą ir per rinkimus pasigarsinti "prieteliais" "paprastų" žmonių.

Taip minios, iki šiol ir buvo vadžiojamos nuo Piloto pas Herodą.

Praktikoje jokio skirtumo nepasirodo tarp republikonų ir demokratų valdžios. Prisiminkime tik demokratų Wilsono valdžią ir republikonų Hardingo ir Coolidge'iaus valdžias. Ar demokratas ar republikonas sėdėjo Baltajame Washingtone Rūme, kapitalistai lygiai varė savo šmugelio orgijas, laužė streikus, išdavinėjo "indzionkšinus" (drausmes) prieš streikierius, ardė darbininkų organizacijas ir abelnai nūrė po devynis-kailius darbo žmonių.

Kuomet įvairiose vietose engiamieji darbininkai ir fermeriai pradėjo politiniai bruzdėti ir kalbėti apie sudarymą savo, klasinės, Farmerių-Darbo Partijos,—vidutinė ir smulkioji buržuazija, su pagelba kai kurių stambių kapitalistų ir "socialistų", pasiryžo užkirsti kelią politinei darbo minių organizacijai,—ir iškėlė ant politiko scenos trečią buržuazinę, La Follette'o partiją. Tuom laikinai sutrukdė šimtus tūkstančių vos dar klasiniai prabundanti darbininkų ir vargingesnių fermerių nuo įkūrimo Farmerių-Darbo Partijos; tuom atitraukė ir desėtkus tūkstančių pusiau-sąmoningų darbo žmonių nuo balsavimo už Darbininkų Partijos kandidatus dd. Fosterį ir Gitlową šiuose rinkimuose.

Kada su pagelba La Follette'o tapo sumulkinti dar negana klasiniai pribrendę fermeriai ir darbininkai,—tai stambiajai buržuazijai vėl šiam tarpui pasirodė La Follette'as bereikalingas. Jinai keletą metų vėl galės apsieiti be šito naujo kapitalistų perkunsargio. O kuomet išnaujo kiek tiek sąmoningesnė proletariato dalis pradės rimtai burtis delei įkūrimo savo masinės klasinės partijos, tai ir vėl kapitalas iškės La Follette'ą ar kitą panašų politinį trivirvį.

Su La Follette'o prakišimu šiuose rinkimuose dar anapitol nesibaigs Amerikoje lafolletizmas. Ilgai dar juom bus monijami šios šalies darbo žmonės. Lafolletizmo tikroji buržuazinė prasmė minios galėtų paaiškinti tik tuomet, kai jis atsistotų prieš valdžios vairo; tuomet tik milijonai proletarų ir vargingesnių fermerių gautų praktikoj patirti kapitalistinį lafolletizmo botagą.

O vis dėlto Amerikoje yra lemta susikurti stambiai klasiinei Darbo Partijai pirma, negu trečioji "progresistų" partija dasimusi prieš valdžios lovio. Darbininkų Partija ir Darbo Unijų Švietimo Lyga nenuleis savo rankų, besidarbuodamos už suorganizavimą klasinės Darbo Partijos. Skaudus kasdieninis proletariato ir skurdžių fermerių gyvenimas neišvengiamai stums sąmoningesnius jų elementus prie klasiniai politinės kovos. O tamė jiem kelią rodyt komunistinė Amerikos Darbininkų Partija, kurios intaka žymiai auga tarp šios šalies bedalių proletarų ir pusproletarių.

APŽVALGA

ATVIRAS PRISIPAZINIMAS.

"Garsas" sako: "Esi turtingu fabrikantu, biznieriū, darbininku, o ar žinai, kas gina tavo turtą ir tavo teises, kaip savininko, ir primena darbininkams dievo įstatymus, kurie liepia darbininkui gerbti svetimą nuosavybę ir būti sąžinišku atlikime savo pareigų,—tai kunigas."

Argi mes ne visuomet sakome, kad kunigai yra tarnai ir prieteliai turtingųjų? Dabar jų pačių organas pasisako, kad jie gina turtą ir teises savininkų, tai yra, tokių Morganų ir Rockefellerių, kurie kannolėmis ir šautuvais malšina darbininkus, kada pastarieji išeina į streiką. Jie taip pat atvirai pasisako, jog jie pagelba tikėjimo baugina darbininkus ir liepia jiems gerbti ir nekludyti tų išnaudotojų nuosavybės, t. y., nekovoti už didesnį duonos kąsnelį, nes kova už duoną reiškia kenkimą viešpačių nuosavybei.

O KĄ JŪS IKI ŠIOLEI SAKĖTE?

"Tėvynė" dabar užgieda: "Nėra tokio atsitikimo Amerikos darbininkų istorijoje, kad valdžia palauktų darbininkų puse, kuomet jie išeina į streiką..." "Ji proteguoja streiklaužius ir visais galimais būdais kovoja prieš streikierius."

O ta pati "Tėvynė" lūpomis tautininko Vitaičio sušilus girdavo Amerikos valdžią, kaip demokratiškiausią ir geriausią pasaulį. Jinai sakydavo, kad ir Lietuvoje tokia pat demokratija turėtų įsistiegti. Mes sakėme, kad Amerikos valdžia yra kapitalistų valdžia, kad jinai yra geriausia tikrai darbininkijos priešams, ir kad tokie Vitaičiai, gindami tą valdžią, tarnauja išnaudotojams. O hardavosi "T." ant mūsų už tokią mintį! Dabar gi, matote, jinai pati pasako, kad šita valdžia visuomet palaiko darbavijų pusę ir apgina streiklaužius.

Pats p. Vitaitis da taip neseniai pasitaravo Patersono audinyčių savininkams ir streiklaužiams. Da ir dabar streikieriai tebeprotestuoja prieš tą Vitaičio klauklystę. O dabar, žiūrėkite, tasai ponas bando nuduoti darbininkų draugą.

DAR VIENAS PRISIPAZINIMAS.

Komunistai visados skelbė ir skelbia mirtiną kovą Lietuvos bazių valdžiai. Mes sakėme ir sakome, kad ta valdžia yra priešų irankis skriausti ir spausti darbininkus ir kad jų reikia nuvertinti nuo koto. Tautininkai šunės už tai korė ant mūsų ir sakė, kad kovodami prieš Lietuvos valdžią, komunistai kovoja prieš pačią Lietuvą. O paklauskite, ką dabar gieda "Tėvynė". Jinai sako:

"Lietuvų žmonės gyvena politinė, dvasinė ir ekonominė priepaūda, nes diandien Lietuvos klerikalų valdonam nusiškai nerūpi Lietuvos ateitis ir jos žmonių gerbivis."

Mes jau senai tą sakėme, o p. Vitaitis dar tik dabar tatau sužinojo. Labai gerai. Sakoma: "Geriau vėliau, negu niekad." Bet kokia iš to

gali būti išvada? Mes sakome: reikia šitą klerikalų valdžią nuvertinti ir steigti valdžią tų žmonių, kurie "gyvena politinė, dvasinė ir ekonominė priepaūda", t. y., darbininkų ir vargingųjų valstiečių valdžią. Ponas Vitaitis su mumis nesutinka. Jisai veidmainingai apverčia Lietuvos liaudies likimą. Jeigu jisai neveidmainiautų, tai atvirai pasakytų, jog reikia padaryti galą ponų ir kunigų viešpatavimui Lietuvoje ir atsauktų visus šmeižtus, kuriuos jisai yra pasiuntęs komunistų antrašu, kurie nenuilstančiai kovoja prieš klerikalizmą.

DŽIAUGIASI SAVO DRAUGŲ PRA-LAIMEJIMU.

"Naujienos" labai džiaugiasi, kad Anglijos liberalų partija skaudžiai prakišo paskutiniuose rinkimuose, prakišo dar daugiau, negu Darbo Partija. Jos sako:

Vystymasis Gaminimo Spėkų

Daugelis mano, būk komunistinė visuomenė gaminimo spēkos negalės vystytis, nes nebūsią privatinės nuosavybės, nebūsią varžytinių, tokiu būdu nebūsią reikalo gaminimo spēkas vystyti. Vienok, kurie taip mano, tai labai daug klysta. Komunistinė visuomenė bus kur kas daugiau progų gamybai vystyti, negu dabar, prie kapitalistinės sistemos. Nagi, pažiūrėkime.

Kai komunistinė visuomenė jau bus įsteigta ir visos šenos, kapitalizmo paliktos, žaidžos užgydytos, tai gaminimo spēkos greit umai pradės vystytis. O greitai pradės vystytis delei šių priežasčių: 1) Milžiniška masė žmonių energijos bus paliosuota, ką pirmiaus buvo eikvojama dabartinėje kapitalistinėje sistemoje del politikos, streikų, sukilimų, sukilimų malšinimų, įstatymų teismams, armijai, policijai ir kitokių priemonių klasinėje kovoje. Klasių kova sueikvoja labai didelę sumą spēkos ir medžiagos. Komunistinė visuomenė visos jėgos bus panaudota delei visuomenės naudingo darbo, nes žmonės tarp savęs nereikės grumtis. 2) Visa energija ir turtai, kurie dabar naikinami varžytinėse, kriziuose ir karuose, bus sunaudoti visuomenės labui. Jeigu mes pažiūrėsime į nuostolius vien tik dabartinių karų, tai pamatysime milžiniškas skaitlines. O kiek visuomenės praranda visokiose tarpasavinėse kovose, kovose tarp pardavėjų ir pirkėjų? Kiek energijos išeikvota kriziuose? Neapsakomai daug energijos išeikvota suvis bereikalingai del to, kad gamyba nėra tiknamai organizuota. Visa šita dabar eikvojama energija bus sutaupta komunistinėje visuomenėje. 3) Organizacija ne vien tik sustabdys bereikalingą spēkų ir turtų eikvojimą (stambi gamyba visuomet yra didelis spēkų sutauptumas), bet taipgi padarys galimus didelius pagerinimus technikoje. Gamyba bus vedama plačiausia papėde ir geriausiais technikiniais pritaikymais. Kapitalistinėje sistemoje yra tam tikri rubežiai, iki kurių mašinerija yra naudojama. Kapitalistas naują mašineriją stato

iš dviejų savo priešų—liberalų ir konservatorių—Anglijos socialistai vieną jau parbloškė, ir taip parbloškė, kad jisai veikiausia daugiaus nebeatsistos ant kojų. Kai Darbo Partija truputį pasilsės po šitų "ristinių", ji "stvers už krutų" antram priešui—tuomet jūs pamatysite, kas darysis...

Bet nuo kada gi liberalų partija paliko priešu menševikų? MacDonaldas labai džiaugėsi, kad liberalai balsuoja už jį parlamente. Dešinysis Darbo Partijos sparnas atvirai agitavo už sudarymą bendro bloko su liberalais. Pačios "N." nesitvėrė iš džiaugsmo, kad MacDonaldo valdžia pasi-laiko, nors gerai žinodamos, kad jinai pasilaiko tiktai iš liberalų balsų malonės. O dabar staiga liberalai pasidarė menševikų amžiniais priešais. Kur logika?

Niekam negaila liberalų partijos. Jinai yra darbininkijos priešas. Bet kas, o jau menševikai tai negali vadinti jos savo priešu, nes jie labai skaniai valgė iš liberališko lovio per paskutinius devynis mėnesius.

Komunistinė Visuomenė

tik tuomet, kai rinkoje trūksta darbininkų (pigiai apmokamų darbininkų, arba kuomet išky-la karai ir būna dideli dirbinių pareikalavimai). Jeigu yra užtenkamai darbininkų, kurie už mažą atlyginimą dirba, tai kapitalistui nereikia rūpintis apie įvedimą naujų masinių. Jis ir taip turi gerą pelną. Jam reikia mašinerijos tuomet, kai darbininkam reikia brangiau mokėti. Darbo rankos kapitalistinėje sistemoje veis visuomet pigios; tai ir yra technikos vystymosi kliūtis. Tas galima labai aiškiai pastebėti žemdirbystėje.

Darbo rankos žemdirbystėje yra ir visuomet buvo pigios; to pasekmė vystymasis mašininio žemdirbystės darbo ėjo labai lėtai. Komunistinė visuomenė, vienok, nebus žiūrima, kad daug pelno būtų su žiūrima, kad darbininkam būtų lengviau. Tu būdu bus dedama visos pastangos delei naują išradimų, delei platesnio technikos išvystymo. Komunistinė visuomenė nės ta pačia linija, kuria ėjo kapitalistinė visuomenė. Komunistinė visuomenė nauji technikos išradimai darys progresą be perstojimo, nes kiekvienam bus prieinama mokslas; ir tie, kurie prie kapitalistinės sistemos neturi progos savo gabumus išvystyti (pavyzdžiui, gabūs darbininkai), ir tie turės visus tam parankumus komunistinėje sistemoje. Parazitizmas bile kokioje formoj komunistinė visuomenėje bus nežinomas. Nei vienas negalės naudotis kito darbu (išskiriant jaunuolius, senus ir ligonius). Turtai, kuriuos dabar išeikvoja kapitalistai delei jų visokių pasimaginimų, komunistinė visuomenė bus sunaudota naudai visos visuomenės. Kapitalistų klasė su visais savo lekaiais, prakalbininkais, kunigais, prostitutėmis ir tt. išnyks; visi bendruomenės nariai dirbs bent kokį naudingą darbą. Komunistinis gaminimo būdas nepalyginamai padarys darbą našesniu, ir darbininkam reikės dirbt daug mažiau, negu prie kapitalistinės tvarkos. Darbo laikas bus daug trumpesnis, ir žmonės pamazū pasiūlouos nuo visų sunkumų, kuriuos gamta vien buvo paskyrus. Kuomet bus suvis mažai laiko reikalinga pašvesti delei gaminimo pragyvenimo reikmenų (maisto, drapanų ir tt.),

tai didelė dalis atliekamo laiko bus sunaudota žmonių intelektualiu (protinių) spēkų lavinimui. Žmonių kultūra pasieks be galo augsto laipsnio. Tai bus visuomeninė kultūra, o ne klasinė, kaip dabar kad yra žmonės pirmu syk galės gyventi ir džiaugtis, o ne taip, kaip dabar kad didelė dalis darbininkų aršiausia skurdą turi kėsti. Komunizmo priešai visuomet sako, būk komunizmas tai yra tam tikras planas lygiai pasidalinti visus turtus. Jie sako, būk komunistai norj konfiskuoti visokią nuosavybę ir padalinti visiem lygiai. Komunistai, vienok, nėra toki kvaili, ir panašaus pasidalinimo neskelbia. Pirmoj vietoj, panašus padalinimas visai nėra galimas. Ze-

Nuodėmė, Turtai ir Katalikų Bažnyčia

Mūsų ginčai su špitolninkų organu "Darbininkų" del jezuitų darbų krypsta kiton temon, nes "D." atisako toliau begilti jezuitus. Esą, "jezuitai patys save apgina ir raštais ir darbais." Bet mes prirodėme, kad tie raštai ir darbai pastato jezuitus labai nesvarion pozicijoje. Bet, žinoma, jei "D." nebeneri užstoti už savo prietelius, tai mes jo nepriversime.

Naujoji ginčų tema susideda iš dviejų klausimų, būtent: a) Ką katalikų bažnyčia vadina nuodėme? ir b) Kokie yra santykiai tarp katalikų bažnyčios ir turtų? Matote, klausimai gana svarbūs ir įdomu bus išgirsti, kaip j juos atsako špitolninkų organas.

Mes štai ką pasakėme "Laisvės" No. 252 kas link nuodėmės:

"O kaip su nuodėme bei su dievo uždraudimu? Jeigu, daleiskime, katalikų bažnyčiai išels ant naudos žmogaus užmušimas, tad užmušimas nėra jokia nuodėmė ir Dievas to neuždraudžia."

"Darbininkas" rūšiai barasi:

Is kur gi "Laisvė" paėmė tokį principą, kad žmogaus užmušimas nėra nuodėmė ir Dievas to neuždraudžia? Juk penktasai Dievo įsakymas skelbia: "Neužmušk." Jei Dievas sako: "neužmušk," tai kas užmuša, sulaužo Dievo įsakymą ir padaro nuodėmę.

Visų pirma, "prisakymas" "neužmušk" nepriklauso katalikų bažnyčiai, neigi katalikų bažnyčios garbinamam dievui. Tai kam "D." jį savinasi? Jis nieko bendro neturi su katalikų bažnyčia ir visa pastarosios istorija rodo, jog jinai už jį neduoda nė išvalgyto kiaušinio.

Mes nesakėme, kad bile koks žmogaus užmušimas yra užgiriamas katalikų bažnyčios. Mes pridėjome: "Jeigu toksai užmušimas buna ant naudos katalikų bažnyčiai". O ar tas ne tiesa?

O kas vedė kryžiaus karus? Argi ne ginkluoti krikščionys traukė būriais į Aziją ir tenai skerdė mahometonus? Argi patys popiežiai nelaimino tų žmogžudysčių? Argi katalikų bažnyčia neužgyrė religinio karo Vokietijoje, kuriame niuovė katalikai su protestonais? Tenai buvo nužudyta ne keli bei keliolika, bet milijonai žmonių. Arba, argi pereitame kare katalikų bažnyčia nelaimino ginklu il kareivių? Vadinasi, katalikų bažnyčia užgiria ne tiktai atskirų žmonių žudymą, kada jinai is to žudymo gali pasinaudoti, bet karštai remia ir masines žmonių skerdynes, kada to siekiamoji jos interesai.

Be to, katalikų bažnyčia užgiria galabinimą bedievių ir mokslininkų. Visam svietai žinoma, kiek daug katalikų bažnyčia bei jos agentai nužudė bedievių ir mokslininkų.

pinigai, gyvuliai dar galima būtų padalinti; bet getkeltaliai, garlaiviai, fabriki, mašinerija ir kiti stambūs aparatai nėra galima padalinti. Is antros pusės, tai toks padalinimas neduotų nieko gero: būtų žingsnis į atbulą pusę. Tai reikštų įsteigimą milžiniškos skaitlinės smulkų dirbuvelių. Mes žinome iš praėjies, kad stambūs savininkai išsivystė iš smulkų savininkų per varytines. Taigi, jeigu toks padalinimas įvyktų, tai vėl reiktų panašų kelią išeiti—nuo mažų fabrikantių augstym. Proletarinis komunizmas yra milžiniška bendruomenė draugų. Tai yra pasekmė kapitalizmo išsivystymo ir darbininkų padėties kapitalistinėje sistemoje.

Kiekvienas darbas, nepaisant kaip bjaurus ir kaip žmogiūdingas jisai nebūtų, nėra jokia nuodėmė katalikų bažnyčiai, jei tiktai tas išeina ant naudos jai. Viską nusako tikslas. Jeigu, pavyzdžiui, geruoju negalima chinų atversti prie katalikų bažnyčios, tai pastaroji leidžia tatau atsiekti karu ir ognim. Štai ką sako geriausias katalikų bažnyčios teologas Dens'as:

Bažnyčia turi teisę ir galia skelbti evangeliją istiai visą pasaulį. Tą teisę ir galia jai suteikė pats Kristus. Tuo būdu, jeigu kas bažnyčiai trukdo naudotis šita teise, krikščioniški valdonai, kaip bažnyčios apgyneji, pagelba karo ar kitokių priemonių turi suvaldyti tuos, kurie trukdo skelbimui tikėjimo.

Tas pats Dens'as sako, kad bažnyčia užgiria vartojimą kūniškos baumės privertimui bedievių sugrįžti prie bažnyčios. Ir atvirai pasako, kad "heretikai yra baudžiami mirčia teisti-gai."

Vadinasi, net bažnyčios teologai užgiria karus ir pavieniu žmonių žudymą, jeigu to reikalauja bažnyčios interesai. O tačiau "D." klausia, is kur mes ištraukėme tokį primetimą katalikų bažnyčiai.

Katalikų bažnyčios santykiai su svietiskais turtais yra taip visiems žinomi ir matomi, kad neapsimoka daug ne kalbėti apie tai. Ne tik kunigai ir vyskupai, bet ir pats popiežius lažosi prie dolerio. Ištikrujį, gal jokia kita įstaiga nėra taip godia prie svietišky turtų, kaip katalikų bažnyčia ir jos agentai.

Mes sakėme, kad kunigai parapijonams pirštu rodo dangų, o tuo tarpu kisonius jiems aptauso; parapijonai vargsta ir skursta, o klebotai skęsta turtuose. "D." to neužginėina, bet sako, kad "tas ne visai atitinka tikrenybei. Yri kunigų ir vyskupų, kurie sunkiai turi kovoti už buvį". Tai nesąmonė. Kiekvieną savo agentą katalikų bažnyčia aprūpina geru pragyvenimu. Jeigu atsiranda toksai, kuris nužuda vargdienį, tai tiktai del didesnio apmuilnimo žmonėms akių. Pasižiūrėkite į Amerikos Lietuvos kunigus. Jokio naudingo visuomenėi darbo nentlieka, o turtuose skęsta. Numirė kun Pautienius ir paaiškėjo, kad dešėtkus ir šimtus tūkstančių dolerių paliko turtu. Šiandien senatorio kunigas Dumčius turi daugiau aukso, negu jo didysai pilvas sveria. O pamatytumėte, kaip jisai koja primynės lupa dolerius nuo savo vargstančių parapijonų. Ir taip su visais kitais juodvarniais.

Akvvaldojė ty aiškių faktų "D." drįsta sapalioiti: Dievas davė—gerai, dievas atėmė—dar geriau, nes tikro (Tiesa ant 3-lio pusl.)

SHELANDOAH, PA.

Kunigams, viskas, o parapijonams spyga.

Parapijonai pastatė bažnyčią, parapijonai savo centais užlaiko 3 kunigus ir jų gaspardines, tačiau tie parapijonai neturi teisės kišti savo nosį nei į bažnyčią, nei į parapijos reikalus. Viską turi valdyti kunigai, o tamsiems žmonėms teikiama tuos dykduonus aprūpinti pinigais, visados svajoti tikėtai apie pomirtinį gyvenimą. Kun. Dumčius, bene bus storiausias lietuvis kunigas visoje Amerikoje, rusčiai barasi ant jų parapijonų, kurie neduoda jam ramybės ir nori sužinoti, kaip tas ponas sus savo kamendoriais ir davatėmis šinkavoja bažnyčios ir parapijos turtus.

Spilnių 22 d. "Garsė" telpačio korespondencijoje iš Senandoro, veikiausia paties klebono rašytoj, šaukiama pagalbos Jungtinių Valstijų teismo, kad tiktai apsigynus nuo parapijonų. Štai kas ten sakoma:

"Na, paklauskite, ką sako Philadelphiaus Augščiausias Teismas; Augščiausias Teismas nutarė, kad Philadelphiaus diocėjijos arciyskupis ir jo pasigamt kunigai (į Shenandoah šv. Jurgio parapiją) pavesta valdyti kas link visų parapijos reikalų, ar tai būtų kas link nuosavybės, dvasiško reikalų, piniginių reikalų, parapijos reikalų, arba kokio kitokio dalyko, kuris rišasi su prižiūrėjimu bažnyčios". Ar matote, viskas kunigo

Dumčiaus šaukiam, o parapijonams spyga. Tačiau visgi natūra, kad kunigams tenka šauktis prie svietiškos valdžios. O tie patys kunigai nuolat užauja apie visagalintį dievą, be kurio valios nė plaukas nuo žmogaus galvos nenukrinta. Matyt, kešitamburbului patys kunigai netiki, o tik tamsius parapijonus ragina tikėti. Kokiems galams reikia augščiausio teismo tarimo, jeigu Dumčiaus dievas toksai galingas?

Kun. Dumčius uždraudžia savo avelėms ir prie varpų kišti nosį. Girdi: "Kaip nevalia žmonėms šventų indų, pavyzdžiui kielikų, cimborijų, relikvijų ir kitų šventų daiktų čipinėti ir vartoti be dvasiškos valdžios pavilijimo, taip ir su varpais, kurie pasvešti dvasiškiems reikalams ir tikslams. Tad, suprantama, klebonui nepavilijant, nė vienas negal bažnytinių varpų skambinti."

Varpai yra didelis šaltinis klebono jeigu. Kas nori nuvažiuoti į Dumčiaus dangų, tas turi užmokėti, kad jam numirus būtų skambinama varpais. Be pinigų nė žingsnio. Kas neturi dolerio, tam nėra vietos nei prie dievo, nei danguje. O dabar, mat, tie jurginiai sugalvojimai atimti nuo kun. Dumčiaus "šventuosius" varpus!

Pabaigoje korespondencijos senadoriečiai išvadinami tamsiais ir neklauzdomis. Klaukyskite:

"Pažiūrėjus į mūsų senadoriečių brolius lietuvis, kaip netvarkingai užlaiko, kaip nesamoningai kalba ir stoka man-

dagumbū laike susirūmimų, tai spaudžia širdį ir sau manai, jei visi lietuviai būtų tokie, tai šimtą kartų geriau būtų, kad būčiau negimęs lietuviu. Jokios dvasiškos valdžios ir galybės, ir pagarbos nepripažįsta, o šv. Katalikų Bažnyčią palaiko kalpo įrankį atsiekti savo tikslus."

Dabar matote, ką gauna nuo savo klebonų senadoriečiai, kurie pastatė bažnyčią ir užlaiko juos. Juos vadina tamsuoliais. Tamsuoliai jie ir yra, kad tebetiki kunigams, kurie skelbia visokias kvailystes. Reikėjo senai atsikratyti nuo tų visuo-menės parazytų ir darbininkų proto nuodytojų.

Kunigai yra šašai ant visuo-menės kūno. Juos reikia nubraukti.

Naujokas.

WAKEFIELD, MASS.

Darbai čia eina pušėtinai gerai, dirbama pilnas laikas, bet iš kitur atvažiavus darbą sunku gauti, nes dirbantieji laikosi. Mat, viena kompanija visą savo dirbtuvę perkėlė į East Boston, tai daugelis darbininkų paliko be darbo. Kai kurie darbininkai nuvažiavo paskui dirbtuvę į East Bostoną ir ten darbo gavo, bet tik tos pačios algos jau negavo. Didžiūmai molderių numušė po 50 centų į dieną, o kai kuriems po dolerį. Ir tai tik tuos molderius priėmė, nuo kurių užveizdos gavo kyšių. Daugelis darbininkų pinigais, vynu, cigarais ir mumsinai pirkto sau darbus. Kurie nieko nedavė, tie ir darbo negavo.

Zem. Svyruoklis.

GYVENIMO GRUVESIUOSE

(Tasa)

Kvailys, burtelėjo Raulas. Tik su liežuviu mala. Rodosi, kad čia ji devyni biesai slėgia... O, tie žmonės alsina mane. Tik jie nusikrauti, tik jiems visko trūksta, nes va tie turčiai diržus iš jų nugarų rėžia, ir daugiaus nieko... Aš pats kaip užsidirbsiu tiek pinigų, kad galėsiu berną ir slūginę laikyti, tai to man niekas neuždraus, nes už tai tik sau galėsiu pasidėkavoti. Daina ir kanklių balsai girdėjosi, vienok jis daugiaus neklausė. Jis svajojo pusiau apsvaigęs apie savo ateitį ir puikius vaizdais puosėsi, lyg tas povas savo plunksnomis.

Praėjus keliom dienom, pagalios Raulas atsėdūrė Amerikoje. Perėjęs per tam tikras vietas, per kurias turi būti perleistas kiekvienas atkeleivis ir, nesant jokios priežasties, del kurios jis turėtų but sulaikytas, jis liko nuvestas į didelę geležkelio stotį, ten pasodintas į traukinį, kuris ir patraukė linkui miesto, kur gyveno jo pažįstamas Dilus, pas kurį jis važiavo, ir tuom baigė savo kelionę.

Praslinkus keliolikai valandų, prie Raulo priėjo konduktorius ir, pajudinęs jį už peties, parodė duris. Jis suprato, kad čionais jis turi išlipti.

Lauke jau buvo sutemę. Vienur tai kitur spinksojo lempos, kurios apšvietė nedidelę stotį. Traukinys, pastovėjęs porą minučių, išnaujo sušnokštė ir, pasijudinęs iš vietos, nudundėjo tolyn. Raulas dairėsi aplinkui. Tėm, netolimai už geležkelio bėgių, regėjosi upė. Priešingoj gi pusėj buvo įvairaus dydžio namai, iš tarpų kurių veržėsi šviesos. Linkui ten Raulas patraukė.

Per tulą laiką jis ėjo gatve, kuri puosėsi krautinių lanais, kur regėjosi visokios prekės. Raulas gėrėjosi. Amerika iš pirmo pamatymo jam patiko. Dabar kad tik suradus Dilių, o vėliaus darbą, tai daugiaus nereikėtų galvą kvaršinti.

Miestas ir jo išvaizda Raulą nebaidė. Užtai čia Amerika ir dabar lieka tik surast būdą, kaip iš jos pasinaudoti.

Raulas ėjo kiek laiko, pakol krautuvės ėmė retėti ir gatvė darėsi tamsesnė. Jo drasa ir pasiryžima nėjaučiant naveikė koks tai keistumas, kuris radosi jo krūtinėj. Atrodė betikslis keliavimas; mastė jis sau, ką daryti ir kur kreiptis. Praeiviuose jis matė svetimus ir nesuprantamus žmones. Nekurie jų buvo nepaprastai tamsūs, o

kiti visiškai juodi. Jis daug girdėjo apie murinus, bet, jų nematęs, labai stebėjosi jų išvaizda. Buvo ir daugiaus dalykų, kurie jo žingeidumą patraukė, vienok pirmą vietą jo mintyse užėmė suradimas Diliaus gyvenimo.

Bet kad jam suteikus daugiaus neramumo, tai apie jį susispietė keletas vaikėzų, kurie pradėjo jį kalbinti, matomai, angliška kalba, kurios jis visai nesuprato. Raulas iškart šypojoji ir traukė tolyn savo keliu, bet vaikėzai vietoj kad aptilti, tai dar energingiaus spietėsi apie jį. Raulas matydamas, kad jis vis toliaus eina linkui tamsesnių tarpgatvių, apsisuko ir grįžo, iš kur atėjęs.

Ir kuomet jis skubino, kad vėl dasigauti į šviesesnė dalį miesto, kur tikėjosi, kad nebus taip pavojinga nuo apspitusių aplinkui vaikėzų, tuom laiku jo pundas jautėsi nepaprastai didele našta. Jis jautė, kaip jį visą šiluma išpylė ir kylantis piktumas privertė jį sukasti dantis, iš kurių tarpo veržėsi keiksmo žodžiai.

Tai taip pasveikino mane toj žadėtoj šalyj, apie kurią tiek daug svajojau... Šimtas velnių!... Ne jau šie gyvatės nepasitrauks į šalį...—mastė jis sau. Vienok, kada vienas prisitaikęs nutvėrė jo punda ir tęsė linkui savęs tol, kol Raulas atsikusęs jį nenuvijo, užduodamas kumščia, tai tuomet jo kantrybė visai išsekė, ir jis suriko visa gerkle:

—Ar neisite jūs, gyvatės, šalin!...—šaukė jis pavydams vaikėzus.

Bet tas dalykus dar labiaus pablogino ir nežinia, kuom būt užsibaigė, jeigu pora vyrų, kuriuos Raulas susitiko, nebūtų apsisutoje ir užsnekinę jį.

—Tur būt, naujokas, tarė vienas, norėdamas pėsitikirinti, kokios tautos žmogus liko užpultas išdykusių vaikų.

—Panašus į lietuvių,—tvirtino kitas.

Raulas net išsižiojo, išgirdęs savo kalbą. —Kiba jus čia dievas prisuntė man į pagelbą,—kalbėjo jis, padėdamas savo punda ir šluostydams prakaitą. Tuom pačiu laiku būrys vaikėzų, pamatę, kad daugiaus šposų nebus, greitai prasišalino, lyg juos žemė būtų prarijus.

Trumpa savo kalba Raulas išaiškino visą dalykų stovį, ir parodė adresą savo pažįstamo, pas kurį jis keliavo. Šie gi, išvydę savo tautietį blogame padėjime, pagelbėjo jam surasti jiškumą vietą.

Namai, kuriuose Diliai gyveno, stovėjo prie augšto kalno, pakraštėje miestelio. Tai buvo pusė grįčios, susidedanti iš penketo kambarių.

(Bus daugiau.)

Pasirodė, kad naujoj vietoj dar daugiau randasi alkanų vergų, kurie sutinka dirbti už pusdykį ir duoda lupki kailį, kaip tik darbdaviui patinka. Pagelbininkai, kurie gavo po 50 centų į valandą, dabar jau gauna tik po 40 centų.

U.B.E. Co. čėvėrykų darbininkai streikuoja, nes kompanija pasiryžo sunaikinti jų uniją, kuri gyvuoją jau aštuonioliki metai. Streikieriai tvirtai laikosi ir pasiryžę darbdaviams nepasiduoti. Kompanijos šnipai jiškio streiklauių. Žinoma, pavyko surasti keletą, kuriuos policija suleidžia dirbtuvėms ir vėkare išleidžia iš dirbtuvės. Mat, streikieriai pikietuoja, tai ir streiklauių policija saugoja. Streikieriai laikosi gerai, tai yra viltis, kad streikas bus laimėtas, nes kompanija su keliais streiklauišiais nieko negalės padaryti.

Lietuvių čia randasi apie 10 šeimynų. Nors jų čia mažai yra, bet pietų ir barnių užtekčiai būna. Mat, nei vienoje stuboje darbinikiškų laikraščių neskaityo, o naminėles užtekčiai turi, nes veik kiekvienas išsikepa. Todėl ir gyvena taip, kaip senovės giriniai žmonės gyveno.

Vienas ekstra kereivis čilis, kuris žada už šios šalies reikalus ir galvą paguldyti, pakliuvo bėdon,—už keptų spindulių apšvietos platinimą teismas nu baudė užsimokėti \$50 ir šešis mėnesius lankytis į pataisos namus. Jo moteris sakosi jau senai esanti "laisva" ir blaiva. Bet savo kėdikius stumia į bažnyčią.

Tai tokios naujienos iš šio tamsaus kampelio.

K. Baziliukas.

IS PO DOMŲ DEBESŲ—PITTSBURGH, PA.

Darbai.

Pittsburghe bedarbė plečiasi taip smarkiai, kaip ir kituose plieno industrijos miestuose. Daug bedarbių nusiminė vaikščioja nuo fabriko iki fabriku įjieskodami darbo. Reta dirbtuvė dirba pilną laiką. Daugiaus tik 3—4 dienas į savaitę bedirba.

Labelle Steel Co. savo darbininkams vieną savaitę duoda dirbti, o dvi savaites liepia namie būti. Northside yra Geraiškas Carnegie Steel Co. Geraiškas laikais čia dirba apie 700 darbininkų. Išdirba dalis geležiniams tiltams, laiptams ir įvairiems lankams. Čia dirba daug moterų ir nepilnamečių vaikų. Dabar čia dirba tik apie 200 darbininkų ir po 3—4 dienas į savaitę.

Senis.

"Mėnulio Spinduliai."

Skaudus reginsy matosi vaikščiojant Northsidėj ir ant Soho (taip žinomose atėvių apgyventose kolonijose). Daugelį bedarbių matai girtų gatvėse kreveizojant. Gatvės tose vietose siauros, namai seni, daugiausai mediniai, aplūžę, vienas prie kito sukimšti, sąlygavusiai apkrauti bakomis, kurios pilnos išmatų ir pelėjų. Tai tokiose luosose bravoriuokai garuoja, savo produktais ntėdija tamsuolius ir tuština jau ir taip tuščias jų kišenes.

Ugakovė.

Northsidė.

Darbščiausia kolonija Pittsburghe ar tik nebus Northsidėj. Darbinikiškos draugijos čia stovi neblogai. Finansiniai jos čia stiprios.

LMPS 60 kuopa yra nutarusi įsistiegti savitarpinio lavinimosi mokyklėlę, kuri turi prasidėti su 8 d lapkričio. Būty geru dalyku, kad prie LMPS

prisidėtų ir ADP LS ir ALDL. D šios kolonijos kuopos. Visos bendrai sudarytų geroką skaitlį mokinių ir darytų didesnį progresą mokiniams.

Šios kolonijos progresyvių draugijų kuopos turi pasirūpinti įsteigti vaikam mokyklėlę, kurioj vaikučiai būtų mokinami lietuvių kalbos, rašybos ir dailės. Čia nėra vaikučių choro, vargu yra ir deklamuoti

pramokintų vaikučių. Isteigus mokyklėlę, galėtų sutaisyti choruką ir galėtų išvystyti gerų deklamatorių ir deklamatorių. Čia gimę vaikučiai turi būt mokinami augščiau minėtų dalykų, nes mūsų judėjimui reiki daugiaus Zokaičių, daugiaus Jeskevičių, Undžienų, Karosienų, Krakaitienų ir Katiliučių.

Papilietis.

LIETUVOS NAUJAUSIOS ŽINIOS

Pilviškiai. — Jau pusšimtis metų, kaip po Pilviškių miestelį eina svarbus geležinkelis. Pats miestelis žinomas visoje apylinkėje kaip geras prekybos punktas. Daug manufaktūrų ir įvairiausių kolonijalių prekių čia paruođama plačių aplinkinių ūkininkams—sodiečiams, daug ūkio produktų superkama, didelės apyvartos padaroma. Taip jau yra nuo "neatmenamų" laikų.

Bet iki šiai dienai niekas čia nesusiprato sujungti miestelį su geležinkelio stotimi, kuri nuo jo yra atstui per kokį vieną kilometrą. Dabartinis didelis kelias iš stoties į miestelį, kuriuo tiek daug prekių važiuoja ir keleivių keliauja, yra ir po šiai dienai toks, kokis buvo pirmiau. Vasarą sunku pavažiuoti per smėlį, o rudenį ir pavasarį reikia vietomis iki stebulių mankyti pliuszės kupinose duobėse, kurių sunkūs vežimai čia greitai išmala. Bet, tarytum, nieks tuo nesibodi: nė Pilviškių prekybininkai, prekes iš stoties ir į stotį važiodami, nė keleiviai, kurių po Pilviškius nemaža važinėja, nė valdžios atstovai, kurie to negali nematyti.

Tuo tarpu čia visai netoli Šešupė, kupina gražaus žvyro ir akmenaičių, arti geležinkelis, kuris galėtų priversti trūkstantos medžiagos padaryti kelią lygų, lengvą ir smagu visokiems vežimams važinėti ir pėstiesiems rudens bei pavasario metu keliauti.

Giliausias Kaune šulintys.

Vytauto Kalne, prie pat G. Radio stoties, grėžiamas šulintys. Jau esą pragręžta apie 120 metrų, tačiau vandens dar nėra.

Begrežiant esą prieita labai kietas žemės sluogsnis ir jau kelinta diena joku būdu nebegalį giliau pramušti. Spėjama, jog ten esąs geležies rūdos sluogsnis. Ar pasiseksią šį sluogsnį pramušti dar nežinia, tačiau padėto darbo, tiek triūsopadėjus, nenorima pamesti. Nes stočiai būtinai reikalingas šulintys. Jei darbas pasisektų laimingai užbaigti, G. Radio stoties šulintys būtų pats giliausias Kaune ir Lietuvoje.

Darbas svarbesnis už kunigą.

Panevėžys. — Rugsėjo 30 d. buvau pakviestas į Panevėžio Apskrities ligoninę pas ligonius su paskutiniu patarnavimu. Savo atikęs, užklausu ligonių, kodėl iš ryto prašo kunigo?

Vienas atsakė: "Is pat ryto pradėjau prašyti, bet neprisiprašiau", o kitas sako: "Aš jau nuo vakar 20 val. pradėjau prašyti..."

Pasikviečiau iš karidoriaus sanitarką ir paprašiau raškoms nusiplauti. Padavė vandens, bet nei sublimato

pervestas į politinio skyriaus policija. Da yliau jis tarnavo geležkelio ruožo rėštinėj, o dabar dirba pas mus kaip siuvėjas. Nors siuvmas ir jo amatas, bet tokiam nieksui ne vieta tarpe darbininkų. Draugai ir draugės, reiktų gero maišo tokiam tipui, kad jis daugiaus mūsų tarpe nesimaišytų.

Blėdingi darbai.

Pereitais metais Vilniuskę per medžių sodinimo šventę buvo apsodintos medeliais svarbesnės miesto gatvės. Kad apsaugoti nuo gyvulių, Pagražinimo Draugijos skyrius juos aptvėrė ir medeliai beveik visi prigijo.

Bet atsirado nieksų, kurie spalį mėn. naktį is 6 17 dieną Vilniaus g-vėje nu-laužė 19 medelių viršūnes, daugiausia ažuolėlių.

Šiltinė Vilniuje.

Vilnius. — Lenkų laikračių pranešimu, Vilniuj pastaruoju metu įregistruojama daug susirgimų šiltine.

Šiomis dienomis įvykęs visuotinis Vilniaus vežėjų susirinkimas tarp kitų klausimų pirmoj vietoj skundėsis del mokesčių, kurie esą labai dideli ir neteisingai suskirstyti. Nutarta daryti žingsnių mokesčiams sumažinti. Toliau kalbėta apie stovėjimo vietas ir apie policijos priekabas del jų.

Varšuvon nuvyko skysti mokesčiai dvi delegacijos Vilniaus viešbučių laikytojai ir Vilniaus krašto darbininkai. Kaip vieni, taip ir kiti nebegalį galo su gal suvesti.

Valdžios biuras bedarbiams registruoti šio mėn 2 d. turėjęs įregistruvęs 1211 bedarbių, kurių 857 esą vyrai ir 362 moterys. Jeigu atsimiti, kad ne visi bedarbiai registruojasi tam biure, tai nedarbo esam Vilniuj nemažo.

Užmušė elektra žmogų. Spalių mėn. 12 d. 11 val. Lietranso sandėliuose Pramonės g-vė 33 Nr. elektro srovė užmušė pil. Stas Krikštana, kilusį iš Šiaulių miesto.

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos. Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistų daug prielaimėna kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku. M. A. KISHON, Aptiekorius Savininkas. 8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHEVÈ ST. DETROIT

SVENTES JAU ATEINA. Už kelių trumpų savaičių šventės jau ir vėl bus čia. Daugelis, kurie turi giminių ir draugų užsieny, norės siųsti jiem pinigų kaip dovaną, nes pinigai gali būt vartojami del visko, ko tik reikia. Pigiausias būdas siųsti pinigų į užsienį tai yra draftu arba money orderiu. Tat siųskite pinigų draftais, tuomet jie bus pasiųsti per pašta. Bus daug nuliūdimo jėsu namuose užsieny, jeigu jėsu dovana nepašiekia juos del šventių—todėl mes raginame jus, kad siųstumėt dabar. UŽSIENIO DEPARTMENTAS. FIRST NATIONAL BANK SCRANTON, PA. Mes siunčiame pinigus į visat dalis svieto — Mūsų kainos visuomet žemos.